

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

24. november 2021

I brev af 27. oktober 2021 har udvalget efter ønske fra Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) stillet mig følgende spørgsmål:

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Alm. del spørgsmål 13

Vil ministeren kommentere på, at der er afsat over 25 milliarder kroner til forsknings- og udviklingsaktiviteter for 2022 på det offentlige budget, hvilket svarer nogenlunde til det samme store årlige beløb siden 2019, som samlet beløber sig til næsten 100 milliarder kroner i perioden 2019 til 2022 til offentligt finansierede forsknings- og udviklingsaktiviteter, og vil ministeren i forlængelse heraf redegøre for, hvad samfundet har fået ud af de svimlende store forskningsinvesteringer?

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
271062

Svar

Danmark er et af de lande, der investerer mest i offentlig forskning, og dansk forskning klarer sig rigtig godt i internationale sammenligninger.

Skiftende regeringer har siden midten af 00'erne og med brede flertal bag sig haft som målsætning at anvende mindst én procent af BNP på offentlig forskning. Målet har været opfyldt siden 2010. Det betyder, at der i 2022 vil blive afsat omkring 25 milliarder kroner på finansloven.

Der er netop indgået en politisk aftale om fordeling af forskningsreserven mv. i 2022 om udmøntning af 2,9 mia. kr. med alle partier i Folketinget, herunder også Dansk Folkeparti.

Investeringerne i dansk forskning er både på kort og lang sigt en investering i vores fremtid og i et forskningsbaseret grundlag for væsentlige funktioner i vores samfund, som f.eks. sundhedsvæsenet og uddannelsessystemet, og for vores erhvervsliv, herunder den grønne omstilling og digitaliseringen.

Investeringerne i forskning er bl.a. grundlaget for, at Danmarks generelle innovationsvne vurderes at ligge ganske højt. EU-Kommissionen placerer således Danmark som "innovationsleder" sammen med lande som Sverige, Finland og Holland i det såkaldte European Innovation Scoreboard.

Der er bred enighed i forskningslitteraturen om, at offentlige forskningsinvesteringer generelt bidrager positivt til samfundet. Offentlig forskning omfatter mange forskellige typer af forskningsprojekter, og både forskningsprojekter og resultaternes gennemslag på samfundet kan tage mange år, hvilket gør det vanskeligt at opgøre størrelsen af en samlet effekt af de offentlige forskningsinvesteringer.

Der er stor variation i, hvad forskningslitteraturen finder af afkast af offentlige forskningsinvesteringer, idet effekten fra offentlige forskningsinvesteringer vil afhænge af bl.a. det konkrete design, hovedområde og størrelsen af investeringen. Et studie af 15.000 universiteter fordelt på 1.500 regioner i 78 lande viser eksempelvis, at en 10 pct. stigning i universiteter per capita giver en stigning i fremtidig BNP-vækst på 0,4 pct. per capita¹.

Ud over rent økonomiske afkast kan offentlig forskning også give andre vigtige afkast. Det gælder bl.a. i forhold til at løse samfundsudfordringer i relation til f.eks. klima og miljø, sundhed, social sammenhængskraft mv. Der er utallige veje, hvorigennem offentlig forskning spredes til privat forskning, understøtter innovation og vækst i erhvervslivet og giver øvrige samfundsbidrag. Forskningsbaseret uddannelse, publikationer, samarbejde med virksomheder og offentlige aktører, mobilitet af forskere, patenter m.v. er blandt de vigtigste spredningsveje.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Nogle helt konkrete data om dansk forskningsproduktion viser at den er omfattende og har en høj kvalitet. I perioden 2015-2019 publicerede danske forskere således mere end 22.000 publikationer pr. mio. indbygger. Det er i toppen blandt OECD-landene – kun overgået af Schweiz og Island.

Samtidig var cirka en femtedel af alle danske videnskabelige publikationer blandt de 10 procent mest citerede publikationer i verden i perioden fra 2015 til 2019. Det indikerer, at en stor del af den danske forskning har en høj videnskabelig gennemslagskraft.

Hvad angår andelen af videnskabelige publikationer, der er publiceret i samarbejde med erhvervslivet, ligger Danmark med 11,2 pct. helt i top blandt OECD-landene i perioden 2015-2019.

Investeringerne i forskning bidrager bl.a. også til uddannelse af ph.d.er og dermed til uddannelse af fremtidens forskere og højtuddannede medarbejdere til både den private og offentlige sektor. Antallet af fuldførte ph.d.er var 2.101 i 2019 og 1.865 i 2020.

Med venlig hilsen

Jesper Petersen

¹ Valero og Van Reenen (2019): "The economic impact of universities: Evidence from across the globe", Economics of Education Review, vol. 68, Februar 2019